

Latvijas Republikas Senāts LĒMUMS

Rīgā 2019.gada 17.decembrī

Tiesa šādā sastāvā: senatores Jautrīte Briede, Dace Mīta un Līvija Slica

rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2019.gada 9.oktobra lēmumu daļā, ar kuru atteikts pieņemt pieteikumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu, lūdzot panākt, ka Ārlietu ministrija sniedz pieteicējam atbildi pilnā apmērā. Pieteicējs pieteikumā norādījis, ka ir vērsies Ārlietu ministrijā ar jautājumiem, bet Ārlietu ministrija ir atbildējusi, ka atbildes sagatavošana uz jautājumiem prasa pārāk lielus resursus. Pieteicēja ieskatā, neviens no jautājumiem neprasot daudz laika, jo pieteicējs prasot tikai skaidrojumus ministra vai iestādes izteikumiem, pirms kuru izteikšanas būtu jābūt veiktai analīzei.

[2] Ar tiesneša lēmumu pieteikums daļā atstāts bez virzības un pieprasīta informācija no Ārlietu ministrijas, kā arī atteikts pieņemt pieteikumu daļā, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 191.panta pirmās daļas 1.punktu, jo lieta nav izskatāma administratīvā procesa kārtībā. Lēmums daļā, ar kuru atteikts pieņemt pieteikumu, pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[2.1] Pieteicējs ar 1. un 9.punktā norādīto jautājumu vēlējis noskaidrot, cik nodokļu maksātājiem izmaksāja ārlietu ministra /pers. B/ ieraksts interneta vietnē <https://twitter.com/> darba laikā. Konkrētais lietotāja profils ir privātpersonas /pers. B/ privātais konts, viņš šajā kontā nepārstāv ministriju, bet pauž savu personīgo viedokli. Interneta vietnē atrodams arī Ārlietu ministrijas oficiālais konts, kurā tiek pausts ministrijas viedoklis. Ārlietu ministram ir tādas pašas tiesības kā jebkuram paust savu viedokli. Ministriem ir nenormēts darba laiks, kas saistīts ar šā darba specifiku. Konstatējams, ka ministra darbība interneta vietnē uzskatāma par darbību privāto tiesību jomā, līdz ar to pieteicējam no publiskajām tiesībām neizriet tiesības pieprasīt sniegt attiecīgo informāciju.

[2.2] Pieteicēja iesnieguma 1., 2., 3., 5., 7., 8. un 9.punktā pieteicējs lūdz Ārlietu ministrijai sniegt viedokli. Normatīvie akti, kas regulē tiesības vērsties ar iesniegumiem un saņemt atbildi, noteic individuālas tiesības uz administratīvo aktu, uzziņu par tiesībām, informāciju, kas ir iestādes rīcībā, formālu atbildi par veiktajiem pasākumiem, bet ne viedokli, tas ir, individam likums nepiešķir tiesības ar tiesas starpniecību panākt, ka amatpersona pauž savu subjektīvo attieksmi vai nostāju kādā jautājumā. Tiesa nevar ne uzlikt pienākumu sniegt viedokli, ne pārbaudīt, vai amatpersonai vispār ir viedoklis, kā arī, vai sniegtais viedoklis ir pareizs vai patiess (sk. Senāta 2011.gada 22.decembra sprieduma lietā Nr. SKA-976/2011 9.punktu). Tāpēc pieteikums daļā par viedokļa nesniegšanu ir atsakāms pieņemt.

[3] Par tiesneša lēmumu pieteicējs iesniedza blakus sūdzību, kurā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[3.1] Tiesnesis nav norādījis, kādā veidā secinājis, ka ministra profils ir privāts. Konts ir verificēts, un tas ir Ārlietu ministrijas konts. Kontā var norādīt, ka tajā tiek paustas privātas domas, bet ministrs to nav izdarījis. Tajā arī norādīts amats. Ministrijai var būt vairāki konti.

[3.2] Ja ministrs izmanto apmaksātu tālruni, datoru, datu pieslēgumu un darba laiku, tad ministrijai ir jānodrošina uzskaitē laikam, ko ministrs pavada hobijos un tas jāatskaita no ministra algas. Nodokļu maksātājam nav jāatmaksā laiks, ko ministrs pavada *Twitter* kontā.

[3.3] Tiesnesis nepareizi secināja, ka ministrijai lūgts paust viedokli. Piemēram, 2.jautājumā lūgts atsūtīt piemērus par kiberuzbrukumiem, par kuriem minēts deklarācijā, kurai ministrija ir piekritusi. 3.punktā lūgts skaidrot, kā ministrija iesaka cīnīties pret meliem, ko izplata tāda valsts amatpersona kā, piemēram, ASV pārstāvis Ukrainā /pers. C/. Arī citos punktos netiek prasīts viedoklis, bet skaidrojums Latvijas nostājai.

Motīvu daļa

[4] Senāts konstatē, ka pieteicējs vērsies Ārlietu ministrijā ar iesniegumu, kurā iekopēti attēli no interneta vietnēm un ietvertas norādes uz informāciju vairākās mājaslapās. Iesniegumā sniegts pieteicēja viedoklis un uzdoti jautājumi ministrijai. Piemēram, pie 1.punkta pieteicējs ievietoja divus attēlus ar virsrakstu „*Tweet* /pers. B?“. Pieteicējs savā iesniegumā raksta: „*Atsūtiet man skaidrojumu tekstam, ko AM ievietoja pie šīs bildes. Vai smaidīgas meitenes aizvešana no neatļauta mītiņa ir kas episks? Vai šīs meitenes aizvešana no neatļauta mītiņa ir kaut kas neiedomājamāks nekā Francijas miesassarga <https://youtu.be//15E6zoHv2AI> uzvedība Francijas studentu mītiņā. Kāpēc par šo AM neko neteica, bet par meitenes aizvešanu no Krievijas mītiņa AM uztraucās? Vai Francijā drikst sist studentus un tas ir demokrātiski, bet aizvest jauniņus no mītiņa ir autoratīvās varas paraugs? Kāda ir procedūra, kurai seko AM, pirms jebkuras informācijas paziņošanas publiskā telpā? Ja tādas nav, tad pēc kādas starptautiski atzītas metodoloģijas ministrija tiek vadīta?*”

Tālāk iekļauti vēl daži līdzīgi teikumi jautājumu formā. Punkta beigās iekļauts jautājums: „*Cik izmaksāja šīs AM tvīts, kas veikts darba laikā – naudas un laika izpratnē? Cik vispār stundas mēnesī es apmaksāju AM sēdēšanu sociālajos tīklos?*”

Līdzīgā formā uzdoti gandrīz visi iesniegumā ietvertie jautājumi. Beigās pieteicējs norādījis: „*Nesūtiet man ārlietu ziņojumu, bet atbildes uz konkrētiem jautājumiem. Katram savam iesniegumam vēlos saņemt atsevišķu atbildi, nevis apvienotus iesniegumus kopā. Prasītā informācija palīdzēs veicināt tiesiskumu valsts pārvaldē un labas pārvaldības principus.*”

[5] Kā redzams no iesnieguma, pieteicējs nepiekrīt vairākiem Ārlietu ministrijas vai ministra paziņojumiem un ar saviem jautājumiem pēc būtības pauž savu subjektīvo attieksmi. Gandrīz visi jautājumi, kas tiek uzdoti, ir noformulēti izaicinoši un tendenciozi, tāpēc uz tiem pēc būtības ir grūti vai pat neiespējami atbildēt, sniedzot tikai faktus. Kā blakus sūdzībā norādījis arī pats pieteicējs, viņš vēlas saņemt Ārlietu ministrijas nostāju un skaidrojumu.

Senāta ieskatā, rajona tiesas tiesnesis ir pareizi konstatējis, ka konkrētajos iesnieguma punktos pieteicējs lūdz ministrijas viedokli, nevis informāciju. Un šajā gadījumā nav atšķirības, vai pieteicējs to sauc par viedokli, nostāju vai skaidrojumu.

[6] Senāta ieskatā, iepriekšteiktais attiecināms arī uz jautājumiem par ministra aktivitātēm sociālajos tīklos. Līdz ar to šajā lietā nav būtiski, vai ministrs to darījis, izmantojot personisko vai ministrijas kontu.

Turklāt, Senāta ieskatā, ministrs *Twitter* kontā darbojas kā politiska persona savas politiskās darbības, nevis valsts pārvaldes, jomā. Administratīvās tiesas neveic kontroli pār politisko darbību.

[7] Ievērojot minēto, rajona tiesas tiesneša lēmums daļā, ar kuru atteikts pieņemt pieteikumu, ir pareizs.

Nolēmuma daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 323.panta pirmās daļas 1.punktu un 324.panta pirmo daļu, Senāts

nolēma

atstāt negrozītu Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2019.gada 9.oktobra lēmumu, bet /pers. A/ blakus sūdzību noraidīt. Lēmums nav pārsūdzams.

J. Briede

D. Mīta

L. Slica